

Детска градина „Делфин”

Бургас, 8000, к-с „Меден рудник“ ул. „Въстиническа“ №42,
тел 0879602498 е-mail: info-200271@redaton.bg сайт: <https://dgdelfinbs.com/>

Утвърдил:
Сребра Славкова
Директор

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДЕТСКА ГРАДИНА "ДЕЛФИН"

ПЪРВИ РАЗДЕЛ

Основни идеи на програмната система

Настоящата програмна система очертаava педагогическата дейност на Детска градина „Делфин“ за периода 2023/2024 година. Тя е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко едно образователно направление чрез подходящи подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищно и училищно образование в сила от 01.08.2016г., Наредба №5 от 03.06.2016 и програмата за възпитанието на детето на доц. Е. Русинова и екип. При разработването на настоящата програмна система педагогическият екип се ръководи от стратегията за развитие на детската градина и следната визия:

Визия:

Детската градина да се превърне в желано място за детето, където то да се чувства заштитено, разбирано и подкрепено. Място, което гарантира умственото, социалното, емоционално, личностно и физическо развитие на всяко дете.

Мисия:

Превръщане на детската градина в място за оптимално развитие на детската личност. Придобиване на знания, умения и отношения, развиване на заложбите и способностите на детето в процеса на обучение и възпитание.

Приоритети на програмната система:

- Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на детската градина;
- Осигуряване единство между дейностите - обучение и игра като педагогическото взаимодействие се основава на игра, посредством която се улеснява процеса на усвояване и затвърждане на знанията;
- Даване възможност за интегриране на програмно съдържание от различни образователни направления;

- Стимулиране творческото развитие на детето, на детската игра и познание, създаване на позитивна образователна среда.
- Работа по проекти и минипроекти със съдържателни и действени характеристики.

Концептуални идеи на програмната система

Програмната система на ДГ "Делфин" е комплекс от педагогически идеи и взаимодействия, чиято цел е постигане на определени компетенции – знания, умения и отношения у децата съобразени с възрастовите особености за всяка група.

Програмната система отговаря на следните изисквания:

Създаване условия за придобиването на компетентности - знания, умения, отношения, компетентности по всяко от образователните направления.

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Тя подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- ✓ Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;
- ✓ Учителят уверен и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- ✓ Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.

ВТОРИ РАЗДЕЛ

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие:

A. Дефиниране:

Програмата система на ДГ „Делфин“ е модел на психолого - педагогическа подкрепа за позитивна социализация и индивидуализация на детската личност, основаваща се на съвременни подходи за развитие на детската личност.

B. Подходи:

Подходите за реализиране на програмната система, по-конкретно съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие - тематичните разпределения по образователни направления във всички възрастови групи, проследяване на индивидуалните резултати на детето в предучилищна възраст, заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование са следните:

Хуманистичен подход

Промяна в отношението на възрастните към детето - от обект на въздействие към субект на взаимодействие. Свобода на детето при избор на дейност и партньор в избраната от него

	дейност. Свобода на детето да променя средата съобразно потребностите си и творческите си интереси.
Индивидуален подход	Опознаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни ситуации и в различни периоди от неговото израстване. Дълбоко проникване в постъпките на детето, проучване на неговите интереси и потребности, оценка на външните му възможности
Комплексно-интегрален подход	Опознаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости. Тематична обвързаност на всички дейности в детската градина с глобални теми. Тематична подчиненост на темите, спираловидно подреждане на целите, преносимост на знанията и уменията, връзка между знания, умения, навици и правила на поведение.
Ситуационен подход	Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретните ситуации. Създаване на условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната ситуация и да взема правилни решения. Постепенно формиране на умения у децата търпеливо да анализират конкретна ситуация, да степенуват трудностите и да изберат според своя личен опит и знания варианти за решение. Създаване на условия за реална оценка и самооценка на поведението на децата в конкретна ситуация.
Компетентностен подход	Процес на формиране на качества – знания, умения и отношения и интегрирането им от една предметна област в друга. Овладяване на ключови компетенции. Изграждане на „мяки“ умения.
Други подходи	Използване на Е-обучение и технологии

В. Формите на педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- **Основни**
- **Допълнителни**

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна и допълнителни форми, в които учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления:

- 1. Български език и литература** - Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правила реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение*.
- 2. Математика** - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми*.

3. Околен свят - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*

4. Изобразително изкуство - Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

5. Музика - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

6. Конструиране и технологии - Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

7. Физическа култура - Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

Игровата дейност е базисна на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина.

Г.Основна форма на педагогическо взаимодействие:

Основната форма на педагогическо взаимодействие във всички групи на детската градина е педагогическата ситуация.

Педагогическата ситуация се организира само през учебно време в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година.

Д. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления. Допълнителните форми се организират и провеждат по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на детето.

1.Видове допълнителни форми:

1.1.Самостоятелни дейности по избор на детето:

- в зависимост от условията в групата.

1.2.Дейности организирани от детския учител:

- игровата дейност;
- екскурзии;
- разходки;
- утринна гимнастика;
- спортни игри;

- куклен театър;
- дейности по интереси;
- плуване;
- творчески дейности;
- празници и развлечения;
- театрализирана дейност;
- изложби;
- концерти;
- тържества;

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебно, така също и в неучебно време.

2. Приложение :

2.1 Допълнителни форми използвани в учебно време:

- ❖ Самостоятелни дейности по избор на детето;
- ❖ Дейности организирани от учителя.

Времето за организиране: от 15 септември до 31 май на съответната година, прилагат се в както в сутрешния режим, така и в следобедния.

2.2 Допълнителни форми, използвани през неучебно време:

- ❖ Самостоятелни дейности по избор на детето;
- ❖ Дейности организирани от учителя.

Времето за организация: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

ТРЕТИ РАЗДЕЛ

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е сложен процес, състоящ се от множество компоненти – дидактическо, възпитателно и социално-педагогическо взаимодействие. Педагогическото взаимодействие е обусловено и опосредствано от учебно-възпитателната дейност, целите на обучението и възпитанието. То присъства във всички видове дейности - познавателна, трудова, творческа. В основата на педагогическото взаимодействие лежи сътрудничеството.

Педагогическата ситуация се организира само през учебно време в периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година.

Допълнителните форми се организират както през учебно така и извън учебно време.

Разпределението се осъществява в годишно и седмично разпределение по образователни направления за всяка възрастова група

1. Брой основни педагогическите ситуации по възрастови групи

Минималният седмичен брой на основните педагогически ситуации в ДГ „Делфин“ за постигане на компетентностите по седемте образователни направления е:

За първа възрастова група – 11 основни;
За втора възрастова група – 13 основни;
За трета възрастова група – 16 основни;
За четвърта възрастова група – 18 основни .

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава минималния общ брой с повече от пет педагогически ситуации - за целодневна организация.

Образователно направление	I група /15-20мин/		II група /15-20мин/		III група /20-30мин/		IV група /20-30мин/	
	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5	Мин. брой педаг. ситуации	Макс брой до 5
1.Български език и литература	1	-	2	-	2	1	3	1
2.Математика	1	-	1	-	2	-	3	-
3.Околен свят	1	-	2	-	2	-	2	-
4.Изобразително изкуство	2	-	2	-	2	-	2	-
5.Конструиране и технологии	1	-	1	-	2	-	2	-
6.Музика	2	-	2	-	2	-	2	-
7.Физическа култура	3	-	3	-	3	-	3	-
Минимален брой ситуации	11	-	13	-	15	-	17	-
Общ брой ПС в програмната система		11		13		16		18

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват компетентностите, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

2.Брой допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- игри/ разходки – ежедневно;
- художествени изяви и творчески дейности – ежедневно;
- дейности в природна и в социално-културна среда – ежедневно;
- дейности по интереси- ежедневно;
- културно-образователни инициативи и празници – по график;
- развлечения – по плана на творческата комисия ;
- утринна гимнастика – ежедневно;
- подвижни игри – ежедневно;
- плуване –ежеседмично.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогически ситуации, както в учебно, така и в извън учебно време.

3. Времетраене на педагогическата ситуация:

Продължителността на една педагогическа ситуация, в зависимост от възрастта на децата и по преценка на учителя варира:

- от 15 до 20 минути – за първа и втора възрастова група;
- от 20-30 минути – за трета и четвърта възрастова група.

Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

ЧЕТВЪРТИ РАЗДЕЛ

Допълнително обучение по творчески дейности

Целта на **допълнителното обучение** на децата в творческите дейности е да съдейства за формиране на естетическо отношение към обектите и явленията от околния свят. Съдържанието и програмните насоки се основават на теорията на неразривната връзка между изкуството и заобикалящата ни обективна действителност.

Допълнителното обучение осигурява възможности за осъществяване на учебно-възпитателен процес в следните видове форми:

- **Художествени изяви и дейности, реализирани в/или извън ДГ** /изложби, конкурси, проекти, плакети, концерти, тържества, фестивали, екологични акции, базари, панаира и др./;
- **Дейности в природна и в социално-културна среда** / английски език за децата от трета и четвърта възрастова група, участие в информационни културно-образователни инициативи и празници, учебни екскурзии, посещения в изложбени зали, музеи и художествени галерии, срещи с дейци на културата и художници/.

1. Художествената дейност на детето включва:

- Създаване на творби, които демонстрират разбиране и осъзнаване на връзката между замисъл и използвани изразни средства.
- Визуализиране и представяне на творчески идеи. Широко е застъпено онагледяването.
- Разбиране на специфичните особености на основни техники и технологии в живописта, графиката, приложните и словесните изкуства, музиката и танца.
- Обясняване значението на теми, образи и символи в собствени проекти.
- Осъзнаване на използваните материали и изразни средства в свои проекти и тяхното коментиране.
- Разбиране значението на технологии за проектиране и представяне на идеи.

Творческите дейности са свързани с развиване на изобразителни, музикални, танцувални, конструктивни и езикови умения и навици, за разгърдане на творчески способности и въображение. Упражненията и игровите похвати се включват в практическите дейности и са неразделна част от художествената практика на детето. Знанията и уменията се формират и затвърждават чрез теми от учебното съдържание, но нямат задължителна последователност.

Предоставя се свобода при подбора на методите и средствата за постигане на очакваните резултати. Съотношението между разпределението на часовете по различните форми и дейности е относително и приложението му зависи от конкретните условия.

2. Технология на обучението и оценяването:

Организацията на допълнителното обучение по творчески дейности се осъществява чрез практически упражнения. Поставят се задачи за самостоятелна работа свързана с практическите задачи и упражнения. Проверяват се придобитите умения, дават се кратки указания за анализ на проблеми, свързани с разработване на арт проект, които да бъде реализиран по зададена от учителя тема.

Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:

- възприемане на информацията;
- разбиране и осмисляне;
- приложение на информацията в нови непознати ситуации.

ПЕТИ РАЗДЕЛ

Тематично разпределение за всяка възрастова група:

В детската градина възпитателно - образователната работа се осъществява по Програмата на доц. Е. Русинова и екип. На заседание на Педагогическия съвет с Протокол №4/09.03.2023г се взе решение във всички групи към детската градина децата да се обучават по дидактичните системи на издателство „Бит и техника“, съобразени с одобрените учебни програми на МОН и държавните образователни изисквания за предучилищно образование и подготовка. Предложената система отговаря на съвременните педагогически тенденции и образователните стратегии, изискващи формирането на личности, които бързо се приспособяват към нова среда. Доминира идеята за цялостно развитие на личността на детето чрез адаптиране, индивидуализиране и интегриране на неговите активности в средата, в която живее и се развива. Планирането е гъвкаво и мобилно, съобразено с ДОС - по образователни направления и ядра. След предварително проучване на програмата за съответната възрастова група и необходимите помагала, пособия и дидактични материали към нея, учителските екипи по микрообединения разработиха тематично разпределение по образователни направления, което е съобразено с възрастовите особености на децата, индивидуалното им развитие и мотивационни потребности. Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по образователни направления и включва темите за постигане на компетентности като очаквани резултати от предучилищното обучение.

- Първа възрастова група – познавателни книжки „Златното ключе“ на издателство Бит и техника
- Втора възрастова група – познавателни книжки „Златното ключе“ на издателство Бит и техника
- Трета възрастова група – познавателни книжки „Златното ключе“ на издателство Бит и техника
- Четвърта възрастова група – познавателни книжки „Златното ключе“ на издателство Бит и техника

ШЕСТИ РАЗДЕЛ

Методи за реализиране формите на педагогическо взаимодействие

1. Интерактивни методи:

- Ситуационни (кауза, игра и др.)
- Дискусионни (анкета, беседа, дискусия, обсъждане, обяснение и др.)

2. Предметно – оперативни методи:

- Обследване
- Конструиране
- Предметни игри
- Предметно моделиране
- Дидактични упражнения
- Разглеждане
- Описание

3. Практико – изпробващи методи:

- Експериментиране
- Дидактични игри
- Конструиране
- Етюди
- Словесни игри
- Предметно-схематично и графично моделиране

4. Игрово – преобразуващи методи

- Всички видове игри – конструктивни, театрализирани, сюжетно-ролеви, дидактични, музикални и подвижни.

5. Информационно – познавателни методи

- Наблюдение
- Демонстрация
- Развказ
- Беседа
- Драматизация
- Оценяване
- Словесни игри
- Аудио-визуално възприемане
- Обсъждане

- Казус

6. Периодични: в началото и в края на учебното време:

- Тестове
- Диагностика

СЕДМИ РАЗДЕЛ

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

A.Основна цел

Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата.

Положителен резултат от реализацията на настоящата Програма може да бъде достигнат само при обединяването на семейството и детската градина в единно образователно пространство на основата на взаимодействие и сътрудничество между педагоги и родители през целия период на предучилищното детство. Основната цел на всички форми и видове взаимодействия с родителите е установяване на взаимно доверие и обединяване на усилията за развитието и възпитанието на децата.

Б.Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- **на ниво групата** – във форма на родителски комитет
- **на ниво детската градина** – във форма на Училищно Настоятелство.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

1.Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуални форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители.

- Индивидуални разговор – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ДГ ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учители (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.

- Семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- Други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет

2. Групови форми на сътрудничество с родителите:

- Родителските срещи – фиксирани в плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група;
- Училище за родители - група за подкрепа на родители – обучения, тренинги, делови и ролеви игри, споделяне и обмяна на идеи и опит;

3. Включване на родителите в процеса на предучилищното образование:

- Участие в изготвяне на годишен план на групата за сътрудничество и взаимодействие Детска градина – Семейство;
- Участие в основната форма на работа на детския педагог – „На гости е...“;
- Участие в дни на отворени врати и съместни мероприятия;
- Празници и мероприятия от плана за сътрудничество и взаимодействие на всяка възрастова група и на ДГ;

4. Други форми на комуникация:

- Правила на групата;
- Информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- Укрепване на родителската общност като важна институция;
- Информация в сайт на ДГ, фейсбук на ДГ и група – за събития, детски успехи;
- Анкети, въпросници;
- Детско портфолио.

Родителите и Учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

5. Сътрудничество между детска градина и други педагогически специалисти и институции, подпомагащи дейностите на детската градина:

5.1. Сътрудничество с РУО и Община Бургас – координиране на дейности, информираност, подкрепа и корекции, проектни предложения, кариерно развитие на педагогическите кадри, финансиране, оценка за законосъобразност и целесъобразност.

5.2. Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации и фирми - помощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.

ОСМИ РАЗДЕЛ

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

1. Постигане целта на образователния процес в предучилищното образование;
2. Личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност.
3. Придобиване на ключови компетентности у децата и развиване на „меки“ умения – инициативност, работа в екип, креативност, поемане на отговорност/.
4. Компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група.
5. Конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование.
6. Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Програмната система е приета на Заседание на Педагогическия съвет с Протокол №. 8 от 08.09.2023г.